

Qafqazın ilk pedaqoji ali təhsil ocağı

Mahirə Hüseynova:
“Universitetimizin şərəfli tarixinə həssaslıqla yanaşan Prezidentimizə çoxminli kollektivimiz adından minnətdarlığımızı bildiririk”

- *Mahirə xanım, ilk olaraq, Sizi yeni təyinatınız mü-nasibəti ilə təbrik edirik. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əlaqələr üzrə pro- rektoru vəzifəsində, hesab edirik ki, daha miqyaslı və məsuliyyətli işlər yolunuzu gözləyir. Birinci sualımız yeni vəzifənizin istiqamətləri barədə olacaqdır.*

- Təbrikinizə görə təşəkkür edirəm. İlk əvvəl onu deyim ki, universitetimizdə beynəlxalq fəaliyyətin tən- zimlənməsi və inkişafı üzrə xətt ölkəmizdə hələ 90-cı illərin sonlarında əsas ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və cənab Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən yaradıcıqla inkişaf etdirilən təhsil islahatlarının məntiqi davamı olan təhsil siyasəti- nin tərkib hissəsidir. O siyasətin fəlsəfəsi Azərbaycan təhsilini artıq öz sistemini yarada bilməklə bərabər, uğurlu nəticələrini qazanmış ölkələrin təhsil təcrübələri ilə zənginləşdirməkdən ibarətdir. Milli təhsilimizin ən yaxşı ənənələrini qoruyub, inkişaf etdirmək, onun dünya təhsilinin müərəqqi və qabaqcıl metodologiyası- nın özünü doğrultmuş, təsdiq etmiş elementləri ilə sin- tezində nail olmaq təhsil siyasətinin başlıca hədəfidir.

- *Yeri gəlmişkən, Mahirə xanım, bu günlərdə Azər- baycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında” Sərəncam imzalayıb. Sizi və universitetinizin müəllim-tələbə heyətini bir əsrlik yubiley münasibəti ilə təbrik edirik.*

- Təbrikinizə görə, çox sağ olun. Təkcə ölkəmizin deyil, bütün Qafqazın ilk pedaqoji ali təhsil ocağı olan və eləcə də, ancaq ölkəmizin yox, müxtəlif dövlətlərin təhsil müəssisələrini yüksək ixtisaslı müəllim kadrları ilə təmin etmiş Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Umiversi- tetinin şərəfli tarixinə həssaslıqla yanaşan cənab Prezi- dentimizə imzaladığı Sərəncama görə çoxminli kollektivimiz adından minnətdarlığımızı çatdırıram. Tarixi ərzində Azərbaycanda təhsilin inkişafı üçün böyük xid-

mətləri olmuş universitetimiz, həmçinin, xalqımızın mənəvi həyatında əvəzsiz rol oynamış görkəmli insan- ların tərəcəməyi- halında öz sözünü demişdir.

1921-ci ildə respublikamızın ilk ali pedaqoji təhsil ocağı kimi fəaliyyətə başladığı dövrdən bəri universite- timiz müəllim hazırlığı sahəsində və pedaqoji təhsilin inkişafı naminə öz töhfələrini vermişdir. O faktı min- nətdarlıq hissi ilə xatırlayırıq ki, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin böyük qayğısını hər zaman hiss etmiş- dir və bu gün cənab Prezidentimizin şəxsində müasir Azərbaycan dövlətinin memarı olan Ulu Öndərin müəl- lim sənətinə göstərdiyi hörmət və ehtiram ənənəsinin yaşadığını görürük.

- *Hədəflərə çatmaq üçün bu istiqamətdə ölkəmizdə kifayət qədər hüquqi baza artıq yaradılıb...*

- Hər bir yaranan hüquqi baza, ilk növbədə, ölkə- də bərqərar olmuş siyasi iradənin nəticəsi olaraq mey- dana gəlir və hesab edirəm ki, o siyasi iradənin tarixi məqamlarını yada salmağımız hökmən lazımdır. Bu, ona görə vacibdir ki, indiki gənc nəsil hazırkı situasiya- nın elə-belə, birdən-birə yaranmadığını, əldə olunan və davam etdirilən yolun asan qurulmadığını bir daha yada salsınlar. İlk növbədə, gəncliyimiz və Azərbaycan Res- publikasının hər bir vətəndaşı onu unutmamalıdır ki, xalq olaraq qazanılmış hər bir uğurun arxasında dövlət və dövlətçilik anlayışları dayanır. Bütün sahələrdə ol- duğu kimi, təhsil sahəsində də qazanılmış bugünkü uğurlarımızın tarixi Azərbaycan xalqının iradəsi ilə ya- radılmış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixi ilə

başlanıb. 1918-ci ilin mayında elan olunmuş dövlətin ilk günlərindən milli təhsilimizin sistemli şəkildə təşkili Cümhuriyyət hökumətinin başlıca qay- gılarından olubdur. Məsələnin həllinə kompleks yanaşmaların nəticəsi idi ki, artıq 1919-cu ilin ortalarında təhsil sis- temində atılan addımların bəhrəsi ola- raq ölkənin müxtəlif bölgələrində se- minariyalar açıldı, Bakı Dövlət Univer- siteti və Kənd Təsərrüfatı İnstitutunun yaradılması ilə bağlı qərarlar qəbul edildi. Görülən işlərin ölkənin müxtəlif sahələri üzrə yüksək keyfiyyətli kadr- larla təminatında kifayət etmədiyini

nəzərə alan hökumət milli mütəxəssislərin hazırlanma- sı üçün əlavə yollar axtardı və beləliklə də, azərbaycan- lıların ilk dövlət səviyyəsində xarici ölkələrdə təhsilə cəlb edilməsi ideyası yarandı. Cümhuriyyətin həmin zamanlarda yaşadığı gərgin ictimai-siyasi, iqtisadi və üstəlik, hərbi vəziyyətə baxmayaraq, azərbaycanlı gənclərin dövlət hesabına təhsil almaq üçün xarici ölkə- lərə göndərilməsi barədə qərar verildi. Artıq 1920-ci ilin əvvəllərində Qərbi Avropa, Rusiya və Türkiyənin ən qabaqcıl universitetlərində təhsil almaq üçün gənc- lərin böyük qrupu seçilmişdi. Cəmiyyətin müxtəlif tə- bəqələrindən seçilmiş 100 nəfərdən ibarət gəncin təhsil alması üçün Təhsil Nazirliyinə 7 milyon rubl vəsait ayrıldı və onlar qısa müddət ərzində həmin universitetlə- rə yola düşdülər. Onlar dünyanın ən nüfuzlu ali mək- təblərində təhsil alacaqdılar: Paris Universiteti, Berlin Kommersiya İnstitutu, İstanbul Universiteti, Leypsiq Universiteti, Novoçerkassk Universiteti, Berlin Politex- nik İnstitutu, Bonn Universiteti, Darmstadt Ali Texniki Məktəbi, Nansi Universiteti, Roma Ali Eksperimental Aqrar Kral İnstitutu, Vyana Arxeoloji İnstitutu, Tuluza Ali Texniki Məktəbi, Roma Kral Rəssamlıq Akademi- yası, Xarkov Tibb İnstitutu və digər nüfuzlu ali təhsil müəssisələri azərbaycanlı tələbələr üçün ocağa dön- cək. Cəmi 23 ay ayaq üstə qalmaq bacaran Cümhuri- yətimiz dövlət siyasəti olaraq xaricdə təhsil ənənəsini bu cür yaratdı. Bütün bunlar təhsil tariximizin unudul- maz səhifələridir.

Həmin tarixdən 50 il sonra ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanda birinci dəfə siyasi haki- miyyətdə olduğu vaxtlarda o ənənəni bərpa etdi. Azər-

baycanda mükəmməl təhsil konsepsiyasının yaradılma- sı Ulu Öndərin adı ilə birbaşa bağlıdır və azərbaycanlı gənclərin respublikadan kənardakı ali təhsil müəssisə- lərində təhsilə cəlb edilməsi həmin konsepsiyanın tərkib hissələrindən biridir. Bu, böyük dövlət xadiminin, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hüquqi varisi olan müasir Azərbaycan Respublikasının memarının uzaq- görünliyi, təhsilə verdiyi böyük önəmin nəticəsi idi ki, 1970/80-ci illərdə Azərbaycandan kənar, keçmiş SSRİ-nin 50-dən artıq şəhərindəki 170-dən artıq nü- fuzlu ali təhsil müəssisəsində respublika iqtisadiyyatı, elm, təhsil və mədəniyyətinin 80-dən çox sahəsini əha- tə edən 250-dən çox ixtisas üzrə 15 mindən artıq azər- baycanlı gəncin ali təhsil almasına, yüksəkixtisaslı mü- təxəssislər kimi hazırlanmasına şərait yaradıldı. Müqayisə üçün bir faktı qeyd edək ki, əgər 1969/70-ci tədris ilində respublikadan kənar oxumaq üçün cəmi 47 nəfər göndərilməmişdisə, 1978-ci ildən etibarən bu rəqəm 800-900 oldu. 1980-ci illərin əvvəllərindən isə bu gös- tərıcı 1000-1400 nəfəri əhatə edirdi. Bu gün əsas Ümummilli Liderimiz tərəfindən qoyulan xaricdə təhsil ənənəsi ölkəmizdə uğurla davam edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı” hazırlanmış və təsdiq edilmişdir. İnsan kapitalının inkişafına yönəldil- lən bu proqram çərçivəsində günümüzə qədər 5 mindən artıq ölkə vətəndaşı Azərbaycan Dövlət Neft Fondunun hesabına maliyyələşdirilərək dünyanın 32 dövlətində yerləşən 379 aparıcı universitetində təhsil almaq hüqu- qu qazanmışdır. Biz faktı yada salmaq ki, qeyd olunan universitetlər dünyanın ən yüksək reytingli 500 univer- sitetləri sırasındadır. Yürüdülməli həmin siyasətin davamı kimi “2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respubli- kasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqəbətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı” təsdiq edilmişdir.

Proqram ölkəmizdə ali təhsil sisteminin inkişafında yeni mərhələnin əsasını kimi diqqətçəkəndir. Bu Proqram- da ali təhsilin məzmun və keyfiyyət göstəricilərinin bey- nəlxalq ikili diplom proqramları və xarici mütəxəssislərin cəlb olunması yolu ilə təkmilləşdirilməsi və xaricdə dok- torantura təhsili vasitəsilə universitetlərimizin akademik potensialının gücləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Qafqazın ilk pedaqoji ali təhsil ocağı

Xatırlatma:

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Təhsil naziri Emin Əmrullayevin əmri ilə Mahirə Nağı qızı Hüseynova Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru vəzifəsinə təyin olunub. Dilçi-alim, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Mahirə Hüseynova təyinat qədr universitetin Filologiya fakültəsinin dekanı vəzifəsində çalışıb. O, respublikamızın məhsuldar alimlərindən biri kimi tanınır, dilçiliyin müxtəlif sahələrinə aid 30-a yaxın kitabın - dərslər və dərslər vəsaiti, həmçinin monoqrafiyalarının müəllifidir. M.Hüseynova həmçinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasında "Filologiya elmləri və Pedaqogika" Ekspert Şurasının sədri, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitorinq Mərkəzi Müşahidə Şurasının üzvüdür. "Linqvistik problemləri" beynəlxalq jurnalının təsisçisi və baş redaktorudur. Görkəmli alimin bu yaxınlaradək rəhbərlik etdiyi Filologiya fakültəsi

respublikanın ali təhsil müəssisələri arasında yeganə fakültələrdəndir ki, özünün "Filoloq" qəzeti və "Filologiya.az" saytı vasitəsi ilə bütün ölkə boyu və ölkəmizdən kənar da yaşayan azərbaycanlılar üçün maraqlı informasiya resurslarından biri kimi tanınır. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü olan Mahirə Hüseynova (Nağıqızı) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqəüdünü alır. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatında bayatı janrında poetik nümunələrin ən məhsuldar və təkzərsiz yaradıcısı sayıla biləcək Mahirə Nağıqızı həm də hərbi-vətənpərvərlik mövzusunda gözəl şeirlərin müəllifidir. 20-dən artıq şeirlər kitabının müəllifi olan xanım Nağıqızının həmin mövzuda ayrıca şeirlərdən ibarət Bakıda nəşr edilmiş "Salam olsun" və Ankarada çap olunan "Konuşan taşlar" kitabları bu ilin əvvəllərində işıq üzünə gəlmiş və oxucular arasında hadisə kimi qarşılanmışdır. Müəllifin "Ruhuna beşikse, tanı, Vətəndir", "Onun danışdığı" kitabları ölkəmizdə və onun sərhədlərindən kənar da nüfuzlu ədəbi mükafatlar almışdır.

← Əvvəlki səh.2

Onu qeyd edək ki, dünyanın aparıcı ali təhsil müəssisələrinin filiallarının ölkəmizdə yaradılması beynəlxalq əməkdaşlığa impuls verməkdən əlavə, əlaqələrin real nəticələri kimi maraqlı faktlardır. Bu baxımdan, M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti, İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filiallarının yaradılmasının ancaq keyfiyyətli yerli kadrların hazırlanması baxımından deyil, həmçinin milli təhsilimizə yeni məzmun vermək nöqtəyi-nəzərindən də maraqlı hadisə kimi qəbul olunur. Bu yöndə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına xaricə getmədən aparıcı ölkələrin ali təhsil standartları çərçivəsində keyfiyyətli təhsil almaq imkanını verən Azərbaycan-Fransa Universiteti təcrübəsi də diqqətəlayiqdir.

- Demək olarmı ki, ölkəmizin ali təhsil müəssisələri mükəmməl hüquqi baza ilə bərabər, beynəlxalq əlaqələrin qurulması, inkişaf etdirilməsi yönündə geniş təcrübə qazanmağa nail olubdur? Bu kontekstdən yanaşsaq, sizin yeni təyinin olduğu vəzifə təmsil etdiyiniz Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin spesifikasiyasına nəzər alınaraq hansı yarımçıq işlərin davam etdirilməsini və hansı yeni layihələrlə başlanmasını təxərrəsəlməz edirsiniz?

- Sizin və dəyərli oxucularımızın diqqətinə çatdırmaq istərdim ki, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti bu il 100 yaşını qeyd etməyə hazırlanan yetkin, ənənələri olan və bunlarla bərabər, qabaqcıl təcrübələrin ilk sınaq yeri kimi sınaqlardan çıxmış ali təhsil müəssisəsidir.

Təbii ki, Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üçün mövcud dövlət siyasətinin və həmin siyasətin həyata keçirilməsini təmin edən Təhsil Nazirliyinin bu istiqamətdə apardığı işlər, təhsil müəssisələrinin, o cümlədən də universitetimizin də qarşısında müəyyən vəzifələr qoyur. Həmin vəzifələr isə problemli həlli üçün kreativ yanaşmalar tələb edir və bu yanaşmaların nəticəsidir ki, görülməli işlərin, perspektiv planların geniş siyahısını təqdim edə bilək. Bu istiqamətdə universitetimizdə geniş və məhsuldar fəaliyyətin olduğunu qeyd edə bilərik. O fəaliyyət isə özündə bu sahələrin ehtiva edir:

- * beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində problemlərin həllinə yönəlmiş universitet siyasətinin həyata keçirilməsi;
- * universitetin beynəlxalq fəaliyyəti sahəsində prioritet sahələrin, əsas mexanizmlərin və hədəflərin müəyyənləşdirilməsi;
- * universitetin beynəlxalq fəaliyyəti çərçivəsində işi tənzimləyən yerli aktların hazırlanması;
- * respublika hədəfli və beynəlxalq proqramların, respublika və beynəlxalq fondların müsabiqələri üçün fənlərarası universitet proqramlarına müddətli sənədlərinin hazırlanması;

* Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq elmi və təhsil fəaliyyətinin inkişafı üçün Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin şöbələri, ölkə və xarici universitetlər, tədqiqat mərkəzləri, təşkilatlar və fondlarla qarşılıqlı əlaqə;

* aparıcı xarici alim və mütəxəssisləri Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetin-

Mahirə Hüseynova: “Universitetimizin şərəfli tarixinə həssaslıqla yanaşan Prezidentimizə çoxminli kollektivimiz adından minnətdarlığımızı bildiririk”

də müvəqqəti və daimi işə dəvət etməklə işin təşkili;

* təsdiq olunmuş quruma uyğun olaraq əməliyyat rəhbərliyindəki struktur bölmələrinin fəaliyyətinin təşkili;

* birgə tədqiqat və təhsil layihələrini həyata keçirmək üçün xarici universitetlərlə tərəfdaşlıq əlaqələri qurmaq və müqavilə əlaqələrini inkişaf etdirmək;

* xarici tərəfdaş universitetlərlə əməkdaşlıq çərçivəsində yay məktəblərinin təşkili və keçirilməsi, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin tələbə və aspirantlarının işlərində iştirakı;

* Universitetimizdə xarici vətəndaşların təhsili və xarici vətəndaşlar tərəfindən elmi-pedaqoji stajların keçməsi, akademik mobil-lik, xarici universitetlərlə mübadilə proqramlarının izlənməsi;

* ADPU-ya beynəlxalq qrantların, layihələrin axtarışı, maliyyə və digər mənbələrin cəlb edilməsi;

* Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əməkdaşlığının inkişafı üçün proqramların hazırlanması və həyata keçirilməsi; ADPU-nun prioritet tədqiqat sahələrində beynəlxalq konfrans və konqreslərin təşkili;

* Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Beynəlxalq Əməkdaşlıq Koordinasiya Şurasının işi; universitetin beynəlxalq fəaliyyətinə, o cümlədən veb saytının ingilisdilindəki versiyasının müvafiq bölmələrini saxlayaraq, müntəzəm olaraq ölkə və xarici KİV-lər üçün məlumat materialları hazırlamaq, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq fəaliyyətinə dair hesabatların hazırlanması;

* Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin struktur tərkibi olan filialları, dil və mədəniyyət mərkəzlərinin işinin təşkili və əlaqələndirilməsi;

- Mahirə xanım, hesab edirik ki, beynəlxalq əlaqələr sahəsində türk dilində ölkələrlə qurulan işgüzar münasibətlərin xüsusi çəkisi olmalıdır. Belə əlaqələr nə dərəcədə məhsuldarlıq və həmin məhsuldarlıq hansı natiçələrə ölkülür?

- Təhsildə qloballaşma və beynəlmilləşmə faktorlarının olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi bir dövrdə, əlbəttə, universitetimiz üçün, ilk növbədə, türk dilində ölkələrin ali təhsil müəssisələri ilə əlaqələrin qurulması, əməkdaşlığın yüksəlmə xətə inkişafı prioritet istiqamətdir. Bu illər ərzində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əlaqələri genişlənilir, dünyanın müxtəlif ali təhsil ocaqları, həmçinin beynəlxalq şirkət və qurumları, xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirlikləri ilə əlaqələrin

yaradılması və inkişafı istiqamətində səmərəli işlər həyata keçirilmişdir. Qeyd edək ki, ancaq son illərdə - 2016-2020-ci illər ərzində beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində görülmüş işlərin məzmunu belə deməyə əsas verə bilər.

ADPU Türkiyə Respublikasının müxtəlif universitetləri ilə ikitərəfli əməkdaşlıqdan əlavə, Mövlanə Mübadilə proqramı çərçivəsində beynəlxalq əməkdaşlıq edir. Sözügedən mübadilə proqramı çərçivəsində 2016-cı ildə ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin 1 tələbəsi Kastamonu Universitetinin Eğitimi fakültəsində, Təsviri incəsənət, musiqi və çəğnişəqədər hazırlıq fakültəsinin 1 tələbəsi isə Kahramanmaraş Sütcü İmam Universitetinin Gözəl sənətlər fakültəsində mübadilədə iştirak edib.

2016-2020-ci illərdə Türkiyənin 10 universiteti ilə Mövlanə Mübadilə proqramı üzrə protokol, 5 ikitərəfli əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb.

Qazaxıstanın və Rusiyanın ali təhsil müəssisələrinin nümayəndələri ilə 9 işgüzar görüş keçirilmişdir. Görüşlərinin nəticəsi olaraq 8 əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb, Rusiyanın Dövlət Humanitar Universiteti (RDHU) ilə anlaşma çərçivəsində tələbə mübadiləsi həyata keçirilib. Belə ki, RDHU-nun Beynəlxalq əlaqələr ixtisası üzrə təhsil alan 8 tələbəsi ADPU-da iki həftəlik yaz məktəbində iştirak etmişdir.

ADPU 2016-cı ildə Avropa universitetləri ilə əlaqələri genişləndirmək, tələbə-müəllim mübadiləsi həyata keçirmək məqsədilə Kopenhagen Universiteti Kolleji ilə "ERASMUS+KA1" proqramı çərçivəsində müəssisələrarası əməkdaşlıq imzalanıb. 2016-2019-cu illərdə ERASMUS+ KA1 çərçivəsində ADPU-nun 4 tələbəsi, 7 müəllimi mübadilədə iştirak edib, Danimarkanın Kopenhagen Universiteti Kollejidən 4 nəfərlik müəllim heyətini qəbul edib.

ADPU-nun rektoru professor Cəfər Cəfərov ali təhsil ocağının "ERASMUS+KA1" çərçivəsində tərəfdaş olan Kopenhagen Universiteti Kollejinə (UCC) əməkdaşlıq çərçivəsində səfər edib.

- Universitetimiz hansı ölkələrlə tələbə mübadiləsi aparır və ümumiyyətlə, nə qədər əcnəbi tələbələr vardır, onların ali məktəbin həyatında iştirakı sizi qane edirmi?

- İlk növbədə, beynəlxalq əlaqələr müstəvisində, deyim ki, daha intensiv əlaqələrimiz qarşı Türkiyə Respublikası ilə mövcuddur. Ancaq 2016-2019-cu illər ərzində Türkiyənin Ali Təhsil Şurasının (YÖK), Tələbə Seçmə və Yerləşdirmə Mərkəzinin (ÖSYM) imtahanlarının nəticələrinə əsasən,

Azərbaycan Respublikası ilə xarici ölkələr arasında təhsil sahəsində bağlanmış ikitərəfli saziş çərçivəsində, ADPU-nun əcnəbi vətəndaşlarla birbaşa bağladığı müqavilələr əsasında ADPU-da təhsil almış 78 nəfər əcnəbi tələbə və magistr, 85 nəfər əcnəbi dilləyici məzun olmuşdur. Hazırda 180-dən çox əcnəbi vətəndaş ADPU-nun hazırlıq, bakalavriat və magistratura səviyyələrinin müxtəlif ixtisaslarında təhsil alır. Onların arasında Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, Çin, Türkmənistan, Suriya, Ukrayna vətəndaşları vardır.

ADPU-nun 2016-2019-cu illərdə mübadilə çərçivəsində 39 olmaqla, ümumilikdə, 68 nəfər əməkdaş xarici universitetlər və təşkilatlar tərəfindən təşkil olunan seminarlarda, konfranslarda və təlimlərdə iştirak edib, 6 tələbəsi mübadilə proqramı çərçivəsində xaricə təhsil alıb. Bu illər ərzində 34 beynəlxalq müqavilə imzalanıb. Universitetin dünyanın 52 qabaqcıl və nüfuzlu universitetləri ilə əməkdaşlıq müqaviləsi (həmçinin ADPU-ya birləşdirilmiş AMİ-nin imzaladığı 13 müqavilə) vardır.

- İki ildən artıqdır ki, Azərbaycanda da pandemiyanın yaratdığı məhdudiyətlər var. Gəlin, növbəti sualımızı bu cür səsləndirək: o məhdudiyətlər şəraitində nəzərdə tutulan layihələrin həyata keçirilməsi işində hansı çətinlikləri yaradır?

- Əlbəttə, COVID-19 bütün dünyada olduğu kimi, ölkəmizin sosial-iqtisadi həyatında da öz sözünü deyir, təəssüf ki, müəxəssislərin proqnozuna görə, ən azı, yaxın müddətdə bu vəziyyətin davam etməsi istisna olunmur. Ölkəmizin rəhbərliyi, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə pandemiyanın başlanğıc mərhələsində operativ olaraq hazırlanan və həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində neinki onun fəsadlarını minimuma endirməyi, həmçinin ekstremal şəraitdə işlərimizin qurulmasına müvəffəq ola bildik. Bu, təhsil sferasına, o cümlədən, mənim çalışdığım universitetə də aiddir. Bir faktı qeyd edim ki, pandemiya dövründə neinki tədris prosesində, həmçinin müxtəlif tədbirlərin, o cümlədən, söhbətimiz üçün prioritet olan beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində nəzərdə tutulan layihələrin həyata keçirilməsində problemə rastlaşmamışıq. Məsələn, həmin layihələrdən biri, universitetimizdə həyata keçirilməsinə 2020-ci ildə başlanmış "Pedaqoji peşəkarlıq və beynəlmilləşmə: postsəviet islam təhsil sistemi ilə dialoq" özündə yaşadığımız dövrün aktual məsələlərini ifadə edir. Erlangen-Nuremberq Fridrix Aleksandr Universiteti, Qazax Milli

Pedaqoji Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilən layihənin əsas məqsədi müəyyən mövzular üzrə tədqiqat aparmaq, alman-qazax-azərbaycanlılar arasında elmi dialoq qurmaq, bu tədqiqatın nəticələrindən bəhrələnmək tədrisi inkişaf etdirmək, gənc müəllimləri, regional tədrisi və tədqiqat üzrə şəbəkəni təşviq etməkdən ibarətdir. 3 əsas mövzudan ibarət layihə komandasının iştirak etdiyi seminarlar beynəlmilləşmə kontekstində pedaqoji peşəkarlıq və dil, pedaqoji peşəkarlıq və təcrübə aralarında dini və milliyətçi radikallaşmanın qarşısının alınması, müəllimlərin peşəkərlilik hazırlığının ikili model imkanları, beynəlmilləşmə çərçivəsində nəzəriyyə və təcrübə arasında əlaqə qurmaq vərdişləri yaratmaqdan ibarətdir. Hazırda layihə həyata keçirilməkdədir.

Həmçinin başlanmasına bu il start verilən, icra müddəti 24 ay üçün nəzərdə tutulan "Təhsildə gender bərabərliyi" layihəsinin icrası uğurla davam etdirilir. Sözsüz ki, Azərbaycan cəmiyyəti üçün gender bərabərliyi bu gün mübahisə predmeti hesab olunmur. Ölkəmizin ictimai, siyasi, sosial həyatının bütün sahələrində qadınlarımızın çəkisi ildən-ildə artır. Yada salsaq ki, 2000-ci ildə gender bərabərliyinə nail olmaq və qadınların səlahiyyətlərini genişləndirmək "mimiliyin inkişaf məqsədlərindən" biri kimi müəyyən edilmişdir, onda bu problem qlobal miqyası bərədə təşəvvürümüz daha da genişləner. Bundan əlavə, həmin layihədə azyaşlı qızların təhsildən uzaqlaşdırılaraq erkən nigaha cəlb edilməsi, peşə təhsilinin inkişafı və digər məsələlər yer tutur. 2021-2023-cü illəri əhatə edən layihənin online və offline görüşlərində layihə rəhbərlərinin, tədqiqatçıların, təlimçilərin, məktəb müəllimlərinin iştirakı nəzərdə tutulub.

- Mahirə xanım, hesab edirik ki, bizim belə bir daxili inamımızla razılaşsınız ki, beynəlxalq əlaqələrin qurulması ancaq bir sahə üzrə məhdudlaşmur...

- Tamamilə sizinlə razıyam. Məsələn, deyək ki, təhsil sahəsi, yaxud iqtisadiyyatın hansısa bir sahəsi olsun, fərq yoxdur, istənilən sahə üzrə beynəlxalq əlaqələrin qurulması ancaq təcrübə mübadiləsinə yox, bu təcrübə mübadiləsinin götürə biləcəyi səmərəliliyə görə də deyil. Söhbət ondan gedir ki, aydan-aya, ildən-ildə "balacalasan", bununla da qloballaşan dünyaya ən uzaq məsafədəki dövlətlərin və xalqların inteqrasiyasını tələb edir. Bu, qaçılmaz gerçəklikdir və həmin gerçəkliyi hər birimiz öz həyatımızda hiss edirik. Bu gerçəkliyin diqqətə etdiyi bir amil var: söhbət, mədəniyyətlərin (kültür - sözü fikrimizi daha dəqiq ehtiva edərdi) qovuşmasından gedir. Bu gün dünyanın müəyyən dəyərlər uğrunda çarpışmasının başlıca səbəblərindən biri də budur. Bizim qurduğumuz və genişləndirmək istədiyimiz əlaqələrə həmin kontekstdən yanaşmalıyıq. Fikrimizi ümumiləşdirmək üçün ölkəmizin Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2013-cü ilin oktyabrında imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nı yada salmaq istərdim. Strategiyamız başlıca fəlsəfi Azərbaycan təhsilinin o dəyərlər ruhunda olmasını təmin etməkdir.

Oruc MUSTAFAYEV